ЗАЦВЯРДЖАЮ
Намеснік старшыні
абласнога арганізацыйнага камітэта
Рэспубліканскай алімпіяды,
першы намеснік
начальніка ўпраўлення адукацыі
Віцебскага аблвыканкама
Л.М.Сцяпанаў

”30“ кастрычніка 2013 года

ВОДГУК НА МАСТАЦКІ ТВОР

9 клас

Сяргей Грахоўскі

* * *

Чалавеку патрэбна не слава,
А людская увага і ласка,
І сардэчнае шчырае слова,
І вясёлая добрая казка.

Чалавеку патрэбна усмешка
Незнаёмых вачэй і знаёмых,
Каб дажджамі размытая сцежка
Стала лёгкай на кручах і стромах.

Чалавеку не трэба спагады, -
Дабрата чалавеку патрэбна,
Каб, мінаючы прорвы і спады,
Узбірацца на стромкія грэбні,

Каб сяброў сустракаў клапатлівых
На дарогах, далёкіх ад дому,
І каб сам быў заўсёды шчаслівы,
Калі шчасце прыносіш другому.

Шыфр удзельніка

____

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Намеснік старшыні абласнога
арганізацыйнага камітэта
Рэспубліканскай алімпіяды,
першы намеснік начальніка ўпраўлення
адукацыі Віцебскага аблвыканкама
Л.М.Сцяпанаў
”30“ кастрычніка 2013 года

Комплексная работа па беларускай мове і літаратуры
9 клас

Заданні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Усяго
Балы											

Заданне 1. Назавіце дні тыдня, у назвах якіх прысутнічаюць пералічаныя гукі.

*Максімальная колькасць балаў – **3**.*

Гукі	Дзень тыдня
2 зычныя санорныя гукі, 2 зычныя мяккія гукі, 2 зычныя зацвярдзелыя гукі	
1 зычны губны гук, 1 зычны зацвярдзелы гук, 1 зычны санорны гук	
1 зычны санорны гук, 2 зычныя мяккія гукі, 2 зычныя глухія гукі	

Заданне 2. Упішыце літары **з**, **с** або **ш**.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

Бру .. чатка, зра .. чэнне, рэ .. чыцкі, у .. чаць, ні .. чымны, по .. чак, падма .. чык, выпе .. чаны, пя .. чанік, ро .. чына.

Заданне 3. Запішыце прыведзеныя словы ў патрэбны слупок табліцы:
пайшоў, двое, дзевяноста, жар-птушка, лёгка, жоўта-зялёны, канапа-ложак, маэстра, радыё, пяцьдзясят.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

Словы з асновай на зычны гук	Словы з асновай на галосны гук	Словы з дзвюма асновамі (двума канчаткамі)

Заданне 4. Запішыце параўнанні з наступнымі словамі.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

______________________________ , як рунь;

______________________________ , як лунь;
______________________________ , як чэмер;
______________________________ , як кнот;
______________________________ , як бурбалка.

Заданне 5. Падкрэсліце дзеепрыслоўныя формы, якія не адпавядаюць граматычным нормам сучаснай беларускай мовы. Запішыце іх правільна.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

Казаўшы, несучы, полячы, асвятляючы, сустрэўшыся, бяручы, косячы, рэжачы, радуючыся, жнучы, хадзіўшы.

____
____
____
____
____

Заданне 6. Перакладзіце на беларускую мову. Расстаўце націскі ў назоўніках.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

У рускай мове	Па-беларуску
рты	
листья	
трактора	
деятели	
макароны	

Заданне 7. Назавіце від сувязі ў словазлучэннях.

*Максімальная колькасць балаў – **5**.*

Словазлучэнне	Від сувязі
яго мара	
з’еўшы апельсін	
гладкая паверхня	
утрая дужэй	
просьба выклікаць	
якісьці ўрач	
далей за ўсё	
пазначаны алоўкам	
тры нумары	
зайсці не павітаўшыся	

Заданне 8. Узнавіце прапушчаныя фрагменты тэксту. Устаўце, дзе патрэбна, прапушчаныя літары.

*Максімальная колькасць балаў – **6**.*

У аснове сучаснага беларускага алфавіт.. ляжыць __________________________ – старажытная славянская азбука. На Русі яна пачала пашырацца ў X–XI стст. у сувязі з прыняц..ем хрысці..нства і з..яўленнем б..гаслужэбных кніг на (стара) славянскай мове, а з XIII–XIV стст. яна выкарыстоўваецца і ў беларускім піс..менстве. Да XVI ст. гэтае піс..мо было толькі рукапісным. Эпоха кнігадрукавання ва ўсходніх славян пачалася з ________ года, калі вядомы вучоны, (усходне) славянскі першадрукар ________________________________ стварыў на яго аснове шрыфт і надрукаваў 23 кнігі “Бібліі рускай”.

Заданне 9. Падкрэсліце “чацвёртае” лішняе.

*Максімальная колькасць балаў – **3**.*

Эпітэты: гайдаецца маладзік, маладзік вастраносы, маладзік-жартаўнік, жоўты маладзік.

Метафары: далоні клёну, загарыцца клён, клён абгарэлы, клён маўчаў.

Параўнанні: матылёк як чароўны ветрык; уецца сінякрылы матылёк; думкі ляцелі матылькамі; нібы ліст, трапеча матылёк.

Заданне 10. Аднавіце парадак слоў у вершы і пастаўце знакі прыпынку. Назавіце аўтараў гэтых радкоў.

*Максімальная колькасць балаў – **8**.*

людское простае шчасце	
як і наша з табою так	
з солі складаецца пэўна	
ў полі з хлеба сабранага	
	Аўтар –
дарагая сэрцам абуджаная бывай	
зразумець я не магу так горка чаму	
што ў небе заранкі мне шкада дагарае	
якому дня майго ружавець на ўсходзе	
	Аўтар –
казкі-сны баюць мне аб ёй	
праталіны вясеннія	
шэлест і верасны лесу	
і дуб апалены ў полі	
	Аўтар –
але час нам наступае расстацца	
ужо такая ў нас доля пэўна	
цябе кахаў дарагая я моцна	
нам час расстацца але	
	Аўтар –